

**Національний університет
“Одеська юридична академія”
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
«Державне регулювання
міжнаціональних відносин»**

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
«Публічне управління та адміністрування»	другий (магістерський) рівень	Денна/заочна	2	3	2,5

Викладачі навчальної дисципліни	Вітман Костянтин Миколайович, Директор центру підготовки магістрів публічної служби і професійних суддів, професор кафедри політичних теорій, доктор політичних наук, професор контактний телефон: (048) 719-88-07 контактна електронна адреса: 719-88-20@onua.edu.ua
---------------------------------	--

Короткий опис навчальної дисципліни	Дисципліна покликана сформувати цілісне уявлення про політико-правові, інституційні основи державного регулювання міжнаціональних відносин в зарубіжних країнах та в Україні, особливості та шляхи врегулювання етнонаціональних конфліктів, а також про особливості та перспективи розвитку етнонаціональної політики України.
-------------------------------------	---

Мета навчальної дисципліни	Комплексний аналіз чинників, виявлення закономірностей та визначення особливостей державного регулювання міжнаціональних відносин
----------------------------	---

Мова викладання	Українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Загальна кількість год.
Денна форма	10	20	45	75
Заочна форма	6	4	65	75

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмно	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:

го РН	
РН01	Знати теоретичні та практичні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень
РН02	Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення
РН03	Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї компетенції
РН10	Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності

Результати навчання			
Символ ПРН	Після успішного завершення курсу цієї навчальної програми здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
РП01	знати теоретико-методологічні засади дослідження міжнародних відносин	лекції, практичні заняття, самостійне навчання	обговорення, аналіз даних, тестові завдання, залік
РН02 РН03	аналізувати політико-правову основу регулювання міжнародних відносин, визначати шляхи вирішення етнопонаціональних конфліктів	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації	обговорення, усна презентація, тестові завдання, залік
РН02 РН10	визначати інституційні особливості регулювання міжнародних відносин та умови формування етнокультурної толерантності в системі публічного управління	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації	обговорення, аналіз даних, доповідь, залік
РН02 РН10	виявляти особливості публічного регулювання міжнародних відносин конкретних держав	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації	усна презентація, аналіз даних, доповідь, залік

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, (год., форма навчання (ф/н))
Тема 1.	Теоретико-методологічні засади дослідження міжнародних відносин	РН01	2/2/5 (денна ф/н) 2/1/6 (заочна ф/н)
Тема 2.	Правова регламентація міжнародних відносин	РН02	-/2/5 (денна ф/н) -/-/7 (заочна ф/н)
Тема 3.	Міжетнічні відносини та етнічні конфлікти	РН01 РН03	-/2/5 (денна ф/н) -/-/7 (заочна ф/н)
Тема 4.	Етнопонаціональна політика України	РН02	2/2/5 (денна ф/н) 2/1/6 (заочна ф/н)
Тема 5.	Інституційні особливості регулювання міжнародних відносин в сучасній Україні	РН02	-/2/5 (денна ф/н) -/-/7 (заочна ф/н)
Тема 6.	Формування етнокультурної толерантності в системі публічного управління	РН02 РН03	2/2/5 (денна ф/н) -/-/9 (заочна ф/н)

Тема 7.	Роль ЗМІ та інститутів громадянського суспільства в системі міжнаціональних відносин	PH02	-/2/5 (денна ф/н) -/-/7 (заочна ф/н)
Тема 8.	Зарубіжний досвід державного регулювання міжнаціональних відносин	PH02 PH10	2/2/5 (денна ф/н) -/-/8 (заочна ф/н)
Тема 9.	Моделі етнонаціональної політики постсоціалістичних країн	PH02 PH10	2/4/5 (денна ф/н) 2/1/8 (заочна ф/н)

Список основної літератури	<p>1) Вітман, К.М. Моделі етнонаціональної політики постсоціалістичних країн: навч. посібник : рекомендовано МОН України; ОНЮА, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. К.: Логос, 2008. 392 с.</p> <p>2) Етнополітичний контекст соціокультурних трансформацій у сучасній Україні / ред. кол. О. Рафальський (голова), В. Войналович, Л. Нагорна. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2017. 512 с. URL: http://ipend.gov.ua/publication/etnopolitychnyj-kontekst-sotsiokulturnykh-transformatsij-u-suchasnij-ukraini/.</p> <p>3) Ідентичності народів Центрально-Східної Європи: колект. монографія; за ред. проф. Н. Коваліско, д-ра А. Скатеринчука, проф. Р. Радзіка; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 283 с.</p> <p>4) Майборода О. М. Етнічність у міжнародній системі / О.М. Майборода. Вид. 2-е, випр. і допов. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2017 448с. URL: http://ipend.gov.ua/publication/majboroda-o-m-etnichnist-u-mizhnarodnij-systemi-3/.</p> <p>5) Правові засади державної етнонаціональної політики в Україні. Монографія; за ред. І.О. Кресіної. К., 2011. 400 с.</p> <p>6) Андриченко Л. В., Хабриева Т. Я. Правовое регулирование межнациональных отношений по законодательству зарубежных государств. <i>Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения</i>. М.: Nota Bene, 2013, № 3 (40), С. 393–416.</p> <p>7) Бардин А. Л., Баринов И. И. Проблемы национального развития и консолидации политических пространств (на примере Молдовы и Румынии). <i>Полис. Политические исследования</i>. – 2018. – № 6. – С. 99-111.</p> <p>8) Брубейкер Р. Этничность без групп /пер. с англ. И. Борисовой; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2012. 408 с.</p> <p>9) Вітман К. Н. Этнациональная политика постсоветских стран: общее и специфическое. <i>Актуальні проблеми політики: зб. наук. праць</i>, 2014, Вип. 51, С. 33-43.</p> <p>10) Вітман К. М. Етнополітичні конфлікти пострадянського простору: сучасний етап розв'язання. <i>Актуальні проблеми політики: зб. наук. праць</i>, 2012, Вип. 44, С. 201-210.</p> <p>11) Вітман К. М. Зміна статусу Автономної Республіки Крим як спосіб вирішення етнополітичних суперечностей. <i>Актуальні проблеми європейської інтеграції : зб. ст. з питань європейської інтеграції та права</i>, 2011, Вип. 7, С. 16-22.</p> <p>12) Вітман К. М. Модернізація законодавства про національні меншини в Україні. <i>Наукові праці Національного університету "Одеська юридична академія"</i>, 2012. Т. 13, С. 166-174.</p> <p>13) Вітман К. М. Особливості процесу сепаратизації в Україні. <i>Актуальні проблеми політики: зб. наук. праць</i>, 2014, Вип. 53, С. 19-28.</p> <p>14) Вітман К. М. Політико-правові виклики міжетнічній толерантності в Україні. <i>Держава і право. Сер. Юридичні і політичні науки: зб. наук. праць</i>, 2013, Вип. 59, С. 462-468.</p> <p>15) Вітман К. М. Тенденції етнополітичної дезінтеграції в європейському просторі. <i>Актуальні проблеми політики: зб. наук. праць</i>, 2015, Вип. 54, С. 20-29.</p> <p>16) Вітман К.М. Сучасні наукові підходи до вдосконалення державної етнонаціональної політики Російської Федерації. <i>Актуальні проблеми політики:</i></p>
----------------------------	---

зб. наук. праць, 2010, Вип. 40, С. 10-15.

17) Войналович В. А., Кочан Н. І. Релігійний чинник етнополітичних процесів у Галичині: повоенна радянська доба і сучасність. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2018. 408 с. URL: <http://ipiend.gov.ua/publication/vojnalovych-v-a-kochan-n-i-relihijnyj-chynnyk-etnopolitychnykh-protsesiv-u-halychyni-povoienna-radianska-doba-i-suchasnist/>.

18) Головаха Е. И. Трансформирующееся общество: опыт социологического мониторинга в Украине. К.: Ин-т социологии НАН Украины, 1996. 142 с.

19) Звягельская И. Д. Символы и ценности в международных отношениях на Ближнем Востоке. *Полис. Политические исследования*, 2019, № 1, С. 105-123.

20) Калакура Я. С., Рафальський О. О., Юрій М. Ю. Ментальний вимір української цивілізації. Київ: Генеза, 2017. 560 с.

21) Кесян Г. Этносоциальные группы и их роль в этнополитических конфликтах. *Вестник Московского университета. Серия 18: Социология и политология*, 2009, № 3, С. 74-83.

22) Коршук Р. М. Етнополітологія: навч. посібник: рекомендовано МОН України. К.: Алерта, 2011. 200 с.

23) Ласария А. О. Особенности этнополитических конфликтов на постсоветском пространстве. *Международные отношения: научный журнал*, 2015, № 1, С. 75-77.

24) Лобжанидзе А. А., Заяц Д. В. Этнокультурные регионы мира. Москва: Прометей: МПГУ, 2013. 240 с. URL: <http://www.iprbookshop.ru/18640>.

25) Манько В.А. Органы государственной власти, уполномоченные управлять делами национальностей в Китайской Народной Республике. *Современное право*, 2010, № 9, С. 154–156.

26) Младенович М. Урегулирование этнополитических конфликтов: балканский опыт. *Международная жизнь*, 2012, № 5, С. 117-132.

27) Національна єдність у конкурентному суспільстві: аналітична доповідь / за ред. О.М. Майбороди. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2018. 288 с. URL: <http://ipiend.gov.ua/publication/natsionalna-iednist-u-konkurentnomu-suspilstvi-analitychna-dopovid/>.

28) Овчинников А. Национализм - кто прав и что делать? *Власть*, 2011, № 7, С. 22-27.

29) Рафальський О. О. Консолідація українського суспільства: етнополітичний вимір. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2018. 400 с. URL: <http://ipiend.gov.ua/publication/rafalskyj-o-o-konsolidatsiia-ukrainskohosuspilstva-etnopolitychnyj-vymir/>.

30) Рафальський О. О., Самчук З. Ф. Цивілізаційні перехрестя сучасного суспільства. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2018. 688 с. URL: <http://ipiend.gov.ua/publication/rafalskyj-o-o-samchuk-z-f-tsyvilizatsijni-perekhrestia-suchasnoho-suspilstva/>.

31) Рябчук М. Долання амбівалентності. Дихотомія української національної ідентичності. – Історичні причини та політичні наслідки. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2019. 252 с. <http://ipiend.gov.ua/publication/riabchuk-m-dolannia-ambivalentnosti-dykhotomiia-ukrainskoi-natsionalnoi-identychnosti-istorychni-prychyny-ta-politychni-naslidky/>.

32) Савинов Л. В. Управление национальными отношениями: учеб. пособие. Новосибирск: Изд-во СибАГС, 2014. 164 с.

33) Садохин А. П., Грушевицкая Т. Г. Основы этнологии: учеб. пособие для вузов. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2012. 351 с. URL: <http://www.iprbookshop.ru/15431>.

34) Сафонов, А. Л., Орлов А. Д. Нация и этнос в едином мире. *Век глобализации: научно-теоретический журнал: Исследования современных глобальных процес сов*, 2013, № 2, С. 155-166.

35) Стефаненко Т. Г. Этнопсихология: учеб. пособие. Москва: Аспект Пресс, 2013. 224 с. URL: <http://www.iprbookshop.ru/21077>.

36) Янжинов С. А. Основные концептуальные методологические подходы к

	<p>исследованию феноменов "нация" и "этничность". <i>Философия права</i>, 2009, № 4, С. 84-87.</p> <p>Интернет ресурси: http://www.president.gov.ua/ – Офіційне представництво Президента України. http://www.rada.gov.ua/ – Офіційний портал Верховної Ради України. http://www.kmu.gov.ua/ – Офіційний портал органів виконавчої влади України. http://www.mfa.gov.ua/ – Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ – «Україна-Європейський Союз» – офіційний сайт представництва України при Європейському Союзі. http://www.niss.gov.ua/ – Національний інститут стратегічних досліджень. http://www.gumer.info/ – Електронна бібліотека гуманітарних наук «Гумер» (містить першоджерела з курсу). http://politics.ellib.org.ua/ – Онлайн бібліотека по політології та політичним наукам.</p>
--	--

<p>Дотримання вимог академічної доброчесності</p>	<p>Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ “ОЮА” визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-oyua</p>
---	--

Оцінювання	
Вид оцінювання	%
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	80
• лекції	10
• практичні заняття	50
• індивідуальні завдання	20
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	20
• письмова компонента	-
Разом за дисципліну	100

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис

A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Вимоги викладача: вимоги до відвідування занять	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, пошук прикладів в сучасних соціокультурних процесах є необхідною умовою успішного засвоєння курсу.
---	---